

רשימה (חלקית) של בעיות הנגישות בתמונה

לנכים:

1. קופת החולים – יש מדרגות בכניסה
2. בית הספר – יש מדרגות בכניסה
3. כספומט – גבוה מדי לאדם ביכסא גלגלים
4. טלפון ציבורי – גבוה מדי לאדם בכיסא גלגלים
5. דוכן של חנות – יש לבדוק אם המוכר, העומד מאחורי הדוכן, יכול להבחין באדם היושב בכיסא גלגלים, או שמא הדלפק גבוה מדי.
6. מדרכה – אי אפשר לעלות למדרכה ולרדת ממנה הואיל ואין כבש מתאים.
7. אוטובוס – אמנם ישנם מעט אוטובוסים המוגדרים כ"מותאמים לנכים", אך בדרך כלל נתקלים הנכים, המבקשים לנסוע בהם, בבעיות: נהגים אינם מתקרבים למדרכה די הצורך כדי לאפשר לנכים לעלות, תדירות נמוכה של אוטובוסים, תחנת האוטובוס אינה נגישה כך שאי אפשר להתקרב אליה ועוד (כמה פעמים נתקלתם אתם בנכים שנוסעים באוטובוס?).

שימו לב ללוח המודעות!

1. הטיול לצפון – רוב הטיולים של בתי הספר ותנועות הנוער אינם מותאמים לנכים!
2. חוגים במתנ"ס – האם המתנ"ס הסמוך לביתכם נגיש לנכים?
3. הסניף החדש של התנועה – מצריך עלייה במדרגות... האם הסניף שאתם פעילים נגיש ומותאם לנכים?

לכבדי ראייה:

1. בור – הבור אינו מגודר והוא מסומן בשלט שכבד ראייה אינו מסוגל לקרוא את המידע הכתוב עליו ולכן אינו יכול להיות מודע לסכנה.
2. שלטים ותמרורים – ישנם כבדי ראייה רבים שיכולים לראות שלטים אם הללו ייכתבו באותיות גדולות מאוד ובגווני מסוימים (אפור וצהוב).
3. רמזור – כדי שעיור ידע מתי לחצות את הכביש יש להתקין רמזורי שמע (כלומר, רמזורי ש"מתקתקים" כאשר האור מתחלף לירוק).
4. מעבר חצייה – אין לאדם עיוור דרך לזהות שהגיע למעבר חצייה. (כדי שיוכל לדעת זאת יש לדאוג לסימון על המדרכה בקרבת המעבר – הסימון המקובל: עיגולים מחוספסים המעידים על התחלה של מעבר חצייה).
5. כל הליקויים שהזכרנו לאדם נכה (כמעט) יכבידו גם על אדם כבד ראייה.

רעיונות לפעילויות מעשיות

חשוב מאד להבין את הבעיה החמורה שאנשים הסובלים ממוגבלויות נתקלים בה. אבל – חוץ מלהבין ולהזדהות יש עוד דברים רבים שאנחנו יכולים לעשות. לפניכם מאגר של רעיונות לפעילות במסגרת תנועת הנוער או בית הספר. כל הרעיונות הם אפשריים בתנאי שמתאימים לעניין ברצינות.

העלאת מודעות

אחד הגורמים המשמעותיים ביותר הגורמים לחוסר הנגישות, הפיזית והנפשית, הוא חוסר המודעות לבעיה. לכן חשוב מאוד לבדוק כיצד ניתן לעורר מודעות גבוהה לנושא. להלן רעיונות אחדים:

1. יציאה לקמפיין (מסע פרסום): הכנת כרזות, פלאיירים וכו' וחלוקה לאנשים, קיום הרצאות וסדנאות
2. שאילת כיסאות גלגלים מארגון דוגמת "יד שרה" ויציאה למקום מרכזי (מדרחוב וכד') ישובים בכיסאות. המטרה מורכבת: ראשית - להבין בעצמנו מה חווה אדם נכה. ניתן לנסות לבצע פעולות פשוטות כמו: להיכנס לחנויות, להתקשר מטלפון ציבורי, לחצות את הכביש, למשוך כסף מהכספומט וכו'. כשמתנסים בזה רואים ומבינים את הקושי העצום. מעבר לכך, העניין מעורר תשומת לב העוברים והשבים ברחוב. בזמן שהייה במקום, אפשר לפנות לבעלי העסקים, להסביר ולהדגים להם את הקושי.
- חשוב: ישנם אנשים רבים שבשבילם הישיבה בכיסאות גלגלים היא מציאות חיים. לכן חשוב להקפיד לא להפוך את הפעילות לאירוע משעשע, אלא להתייחס לעניין ברצינות.
3. הפקת סרט - אם ישנה מגמת קולנוע או "פריקים" לצילום – אפשר לצלם סרט בנושא המדגים את הקושי ואת החשיבות בעיסוק בבעיה ולהקרין אותו במקומות שונים. כמו כן, ניתן להכריז על תחרות כרזות, צילומים וכו' בנושא.

סיוע ביצירת דרכי גישה למקומות ציבוריים

1. פנייה לבעלי עסקים - אפשר להציע לבתי קפה להחזיק גם תפריטים המותאמים לכבדי ראייה: כאלה הכתובים בכתב ברייל או באותיות גדולות במיוחד. אפשר לעזור ולתווך בין בעלי העסק לבין בתי דפוס המדפיסים מסמכים מסוג זה.
 2. עצומה - ניתן לערוך עצומה של בני נוער (של כל התנועה, בית הספר וכו') ולהגיש אותה לעירייה בדרישה להתקין במקומות מסוימים, דרכי גישה לנכים, להתקין במעברי החצייה רמזורי שמע וכו'.
 3. עריכת סקר - כדאי לערוך סקר באזור המגורים הקרוב אליכם לגבי מקומות ציבוריים שונים, כגון: מתני"ס/ מרכז קהילתי אחר, לדתיים – בתי כנסת, בתי ספר וכד'. אם יתברר שמקומות אלה אינם נגישים לנכים, יש לפנות לאחראים על המקום בבקשה להסדיר נגישות. במקרה כזה כדאי לבדוק אפשרות לקשר אותם לאחד הארגונים העוסק ומייעץ בתחום (ראו למטה). יש לעקוב ולבדוק את התקדמות התהליך. אפשר ליצור קשר עם העיתונות המקומית ולפרסם את תוצאות הסקר, לעודד מקומות שהסכימו לשפר ושעשו כך בפועל וכו'.
 4. התאמת הטיולים בתנועת הנוער לנכים - ישנם מסלולים מיוחדים המותאמים למוגבלים ברמות שונות.. כאן באה לידי ביטוי הנכונות האמתית ליותר כדי לאפשר לחניכים נכים להצטרף. זהו המבחן האמיתי: האם נוותר על משהו שאנחנו אוהבים למען ערכים מסוימים? הטיול אמנם יראה אחרת אבל הוא יאפשר לחבריה שעד כה לא יכלו להצטרף – להשתתף ולהרגיש חלק מהקבוצה.
 5. פעילות לטובת יצירת מסלולי טיול נגישים - בהמשך לרעיון הקודם – ניתן לנסות ולפעול ליצירת מסלולים או אתרי תיירות ובילוי הנגישים לנכים. ניתן לרתום לעזרתנו גופים כמו הקק"ל או החברה להגנת הטבע.
- חשוב: למרות שאחת הפעולות המתבקשות לכאורה היא לקחת מלט וליצוק בעצמנו כבשים, יש לשים לב שעל הכבש להיות בנוי לפי התקן הדרוש, שכן כבש שנבנה שלא כראוי עלול להוות סכנה! לכן – יש להיות בקשר עם יועץ נגישות (דרך אחד הארגונים להלן) אשר יסביר מה נכון לעשות וכיצד.

אתרים וארגונים:

- המרכז לחיים עצמאיים ("נכים עכשיו") 02-5634715
- המרכז לחיים עצמאיים הנו הראשון מסוגו בארץ והוא ארגון של אנשים בעלי מגבלות. הוא דוגל בשוויון זכויות והזדמנויות לאנשים מוגבלים; בהשתלבותם בקהילה ובניהול אורח חיים עצמאי. מטרתו העיקרית: שינוי התפיסה החברתית כלפי הנכות. הארגון מלווה אנשים מוגבלים ומספק להם ייעוץ ותמיכה, כשלצורך כך הוא נעזר באנשים שאף הם מוגבלים (הארגון מסייע לעמותת "במעגלי צדק" ופועל בשיתוף לקידום התנועה החברתית ומודעות בנושא זכויות נכים).

- בית חינוך עיוורים [/http://www.ivrim.org](http://www.ivrim.org)
בית חינוך עיוורים מהווה מסגרת הנותנת שירותים לעיוורים וללקויי-ראייה בתחומים שיקומיים, חינוכיים וטיפוליים. מטרתו המרכזית היא קידום יכולתו של העיוור לקראת עצמאות תפקודית והשתלבות מרבית בקהילה, תוך התמקדות בצרכים היומיומיים ובאתגרים התפקודיים.
- המרכז לעיוור בישראל [/http://www.blinds.org.il](http://www.blinds.org.il)
עמותה ללא מטרת רווח, הפועלת לרווחת העיוורים ולקויי הראייה, לשילובם המלא בחברה הישראלית ולייצוגם בפני הרשויות הממלכתיות והציבוריות